

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. IX. In chârta menstruorum cœlitum adscripta virtus, quid moneat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

gem à Romano Capitolio avertit. Unus ac pane solus Camillus fuit qui Romam jam prope bustum factam, de manu Brenni & Gallorum ferro liberavit. Unus solusque Hercules fuit qui monstis Orbem inauditis repurgavit. Sed ut hos taceam, Unus solusque Joseph fuit qui fame perituram Egyptum ab interitu servavit. Unus solusque Moses tot centenis millibus Hebrææ plebis toties saluti fuit, suis partim consiliis partim precibus. Hierosolyma funditus everfa in magnum cadaver corruissent, sed unus solusque Mathathias cum lugendo & suadendo, tum hortando, & agendo restituit rem. Israël's populus universus idolis litasset, nisi per unum & solum Eliam Thesbitem à tam immani scelere fuisset revocatus. Daniel unus solusque fuit, & juvenis, cum senum plebisque decreta rescidit, & Susannam parate neci eripuit, ipsosque iudices morte multandos æquissime judicavit. Unus solusque David fuit, tunc etiam adulescentulus & contemptus, cum carnem illam & loquentem Philistham turrin, & quasi sedem belli Goliathum, in oculis trepidantis exercitus fundâ saxoque expugnavit. Unus solusque Samson fuit, tantum alini mandibulâ, non ære ferreo armatus, cum tot simul Philistheos trucidavit. Unus solusque Joannes Baptistes fuit, qui tacentibus universis ausus est Herodem omnium facinorum quæ patrarat, arguere. Quid etiam una & sola mulier Hebræa Holofernem, tunc terrorem Orbis, suo sibi gladio jugulavit, itaque Assyriam militiam universam una illa superavit. Unus Mardocheus & una Esther omnem Judæorum gentem à certo interitu servarunt. Uno Ambrosio sublato florens Italiae status magnam partem corruit. Unus fuit solusque Leo Magnus, cum illud Dei flagellum, Atilam, Romanis arcibus jam jam imminentem, oratione non modo stitit, sed & in Passioniam redire persuasit.

§. II.

At verò ut neque Danieles, neque Abrahami, neque Samsones nos simus, certè si esse possumus qui fuerint avo etiam nostro vel pueri & mulierculæ. Unica ancillula, uti narrat Illustrissimus Baronius, suis precibus & cilicio, quo multos sanavit, totam gentem Iherosolymam ad Christi fidem perduxit. Carolus V. Imperator, cum Thomam Morum, qui Regis Angli fuit Cancellarius, capite plexum inaudisset, dixisse fertur: Henricus Rex totius Angliæ caput præcidit. Tanti erat universo regno, virum hunc, unicum amisisse. Una Joanna, Talliensis virgo, pudica & sancta, ab obsidione plurimos liberavit. Melior est enim unus timens Deum, quam mille filii impij. Ab uno sensato inhabitabitur patria. Unus itidem & solus Laurentius Justinianus Venetorum urbem ab excidio suis precibus servavit. Nam quo tempore bellum inter Venetos & Mediolanenses arserat, in Corcyranemore Eremicola vaticiniis clarus degebat. Hunc è Venetis optimatibus vir nobilis adiit, qualivirque, cui parti bellum illud feliciter cessurum esset? huic respondens Anachoreta: Deus, inquit, urbi Venetorum vehementer iratus, quod nulla morum emendatio post tot admonitiones, post tantos clamores sequeretur, illam perinde ut Palæstinæ Pentapolin jam dudum delessit, nisi unicus illorum Patriarcha, suis precibus vindictam divinam avertisset. Idem pane de Simone Salo Leontius Neapolitanus Præsul commemorat. Fuit enim ut civis Emesanus Hierosolyma iret, quò illic se precibus abbatis Joannis commendaret. Joannes, Simeonis olim socius, cum illum Emesâ ad se venisse cognosset; Atqui quàm maximè miror, inquit, te tantum viâ tam callo labore confecisse. Ecquid est quod me Hierosolymis quæras cum Emesâ habeas Simeonem, cujus precibus non ego solum, sed & Orbis totus indiget. Deus bone, quæ tua sunt iudicia! quem hominem ut farum & stultum mundus totus deridiculo habebat, hujus precibus

Tom. 3.
Ann. 327.
num. 11.

Auberius
Myraus
Ann. 1429.
Ecc. cap. 16.
v. 3. & 5.
Bern. Iustini-
anus orator,
nepos illius,
apud Zach. Lip-
peloo tom. 1.
die 8. Jan.

A mundus totus egebat. Ergo unus atque unicus hominis ad Deum emissæ preces, non tantum unum aliquod regnum, sed & orbem terrarum universum sustentare possunt. Ergo & sodalis ille, qui cum aliis innumeris juvare possit, tamen id tam temerè negligit, innumeris nocere censendus est. Verè enim nocet, qui, cum possit, non prodest.

CAPVT IX.

In chartâ menstruorum Cælitum adscripta
Virtus quid moneat.

Ultimum denique quod menstruis schedis inscribi-
tur, una aliqua Virtus est per illum potissimum
mensē crebriori actu exercenda. Campum dicendi
hic nullum ingreditur, cum exitum spectet mea dictio.
Hic solum mirari multa debeo, ac etiam indignari. Et
quâ tu fronte, ô frigidissime Sodalis, quisquis es, quâ
conscientiâ Sanctum menstruum domi tuæ fordescere
sinis, & pulveribus sitique obduci, aut libello clausum
& malè sepulchrum non colis ut sanctum, sed custodis
tantum ut vincit, totoque mense illius nomen nec se-
mel quidem aspicis legisque?

Memoria mihi est, Gerarde, ante annos aliquot mis-
sas ad nos Oenipontro literas, quæ defuncti Brixinensis
Pontificis manes nobis commendarunt, simul etiam de
huius Principis virtute illustria quædam narrarunt, inter
quæ illud eximium & imitandum. Siquidem Brixinensis
iste præsul, suum sibi Divum quot mensibus Oenipontro
ad se mitti, eundemque nunquam nisi flexis genibus ac-
cipere voluit. Quis ambigit quin religiosè coluerit,
quem excepit tam piè. Novi ego Beatissimæ Virginis
sodales, qui omnium Divorum Cælitum, quos unquam
per menstruum sortitionem acceperunt, syllabum & li-
taniâs confecerunt, quas & ipsi singulis mensibus ordi-
natè percurrerunt, & in mortis viciniâ sibi ab aliis præ-
legi petierunt. Bona utique & jucunda est morituro hæc
prælectio, si tamen eos quos nominari audit Cælitus,
in vitâ sibi familiares fecerit frequentiore cultu. Sed
nobis nunc de virtute menstruis Cælitibus adscripta ser-
mo est.

§. I.

O Gerarde, quàm longè aliud est dicere aut docere,
& aliud facere. Quoties apud nos virtus laudatur, &
alget? Omnis in actione consistit virtus, nec ulla est sine
labore. Virtutem in chartulâ menstruâ notatam circum-
ferre, virtutis sanè non est. Quid porro de iis dicendum,
quibus in distributione menstruâ è virtutibus Patientiâ
obtingit, ipsi verò vel asperiore verbulo afflati, velut circum-
vento pestilente correpti fremunt, frendunt, furunt, cal-
caturi omnia si possint, laceraturi & pessum daturi om-
nia, adeò largiter bilem effundunt. O mi juvenis, & ô
mi vir, quid menstrua te schedula docet? an non illa
hortatu tacito assidue tibi occinit: Patientia, Patientia,
Patientia. Quid ais? an omnem adeò patientiam con-
sumpsisti, ut nec levem injuriam, aut innocentem jo-
cum, nec paucas voculas, aut obliqui oculi minas possis
concoquere? ô te heroem, qui ad pulcis morsum, Her-
culeum inclamas! Quis unquam celo se dignum fecit
impatientiâ? quis non probe contritus in illam patriam
pervenit? quis non omnia vincere potest silendo & pa-
tendo? quid indignaris, quid sævis, quid minaris? hi
mores celo non conveniunt. Sapientiæ comes est Pa-
tientia, quæ dolori cuicumque fert remedium. Iter ad
cælum sine Patientiâ nunquam reperies. Ergo schedam
tuam inspicere, lege, & centies relegere; hæc tua lectio voce
unicâ constat, PATIENTIA.

§. II.

ET quid de iis sentiendum, quibus in mensuris charis Obedientia præscribitur, at ipsi nihil minus faciunt quam quod imperatur: quibus jejuniis suadetur, illi necunico bolo genium suum fraudant: quibus Veritas consilium sequenda, illi rethnas, fucos, fucelas, mendacia consarcinant? Sic auditorum ubique multos reperias, factores paucos. An non ii auditores solum, apud quos pax publice laudatur, rixis illi ac jurgiis turbant omnia: examen conscientie juberunt, illo toto mense nec semel quidem in seipsos descendunt: quatuor novissimorum meditatio proponitur, illi mortis & judicii immemores, cæli & inferorum securi vivunt: i vigilantia præcipitur, illi venientem solem horâ septimâ in lecto salutant, ubi ubi tandem fit sacrum: pia lectio commendatur, illi libellos pios nec habere quidem student, nec dum legere: frequens confessionis usus inculcatur, vix illi ut hoc quovis bimeltri semel faciant adducuntur. Et de illis quid dicas, quibus Virginitas & Pudicitia colenda indicitur? obsecro illi Catullus pro stimulo virtutum legunt. O mi fodalit, an non iste mensis identidem tibi occurrat, *Castitas, Castitas, Castitas*. Vide obsecro quam casti sint tui oculi, quam verecundi gestus, quam pudica verba, vide ante omnia quam pura & mundæ sint cogitationes tuæ: si hæc libidinis cœnum admittant, ne mireris & oculos, & gestus, & verba eodem luto infici. Ubi cor libidinem olet, ubi cogitationes castæ non sunt, nec lingua, nec vultus, nec oculi cordis indices castimoniam spirabunt. Ergo & tu mensuram tabellam tuam inspicere, lege atque relege centies, sexcenties: lectio tua finitur verbo, *Castitas, Castitas, Castitas*.

§. III.

Quid portò de iis censendum qui mensuram sche-
dæ Sobrietatis monentur, illi diem mero frange-
re, & crumenam in calices student exhaurire. Quid de
iis videtur quos pia illa fors ad desiderium patriæ cele-
stis erigit, illi in variam curiositatem effusi, omnibus va-
nitatibus indulgent. Quos putes eos, quibus scripta
traditur Carnis afflictio, illi hoc unum agunt, ut Car-
ni faciant bene, ut corpus mulceant & faginent. Quid de
his, inquam, omnibus sentiendum? qui prorsus in con-
trarium nituntur, & alia omnia faciunt quam quæ San-
cti mensuri monent, suadent, jubentque. De te, Gerar-
de, tua me virtus meliora vult ominari. In eos dixi hæ-
tenus, qui torporem & desidiam nec alienis quidem
regunt oculis, qui suo se officio functos credunt, cum
consuetudini paruerunt, tamen mensis toto nec Divi-
cutâ, nec itatæ preces, nec specimen virtutis ullum se
prodat. Ita alios atque alios Sanctos, ita plurimos acci-
piunt colendos, nullum colunt, tunc maxime sensuri
quam malum sit Divos Cælitæ negligere, cum ferum
nimis erit velle coluisse, cumque nihil ultra restabit
quam ut tam profanæ sordidæ frustra pœniteat. Non
satis est, o juvenes, o viri, non satis est mensuras schedas
flexo poplite, reverenti manu, pioque osculo excipere,
perlegere, retinere, nisi & Divos in iis descriptos colere,
& virtutem in iis notatam placeat exercere. Nemo vir-
tuti favet, nisi qui eam sequi potest, & Cælitæ nemo ex-
peritur propitios cum moritur, qui eos sibi amicos non
conciliat dum vivit.

GERAR. Sæpe cæpi, sed sæpe etiam desii Divis men-
suris honorem habere, nunc oblivione, nunc etiam tæ-
dio victus. P.O.L. Vix est ubi altioribus clamoribus sit
opus, quam cum bene cæptorum constantia docenda.
Animus humanus ingenerato pondere nunquam non
deflectit in prava, varius semper & mutabilis: virtutem
præsentem sæpe non odimus, sed negligimus. Ita virtu-
tum radices non raro antequam adolescant, sterili fri-
gore exarescunt, ut jam supra demonstratum est. Sed

A quidquid dixerimus, minus semper quam par erat, di-
xisse videbimur. Et quia de Conscientia, de Cælitum, de
Corporis cultu agimus, hunc nobis laborem necessario
sumemus, Gerarde, ut bellam istam huic triplici cultui
infestissimam pro viribus impugnemus. Sanè ab hac ani-
mi levitate & inconstantia admittendæ meramorpho-
ses, & sæpe monstra vitiorum horrenda proveniunt,
quæ ab iis eduntur qui quandoque sanctissimè inci-
piunt, finiunt sceleratissimè, ab angelis, suo vitio, in dia-
bolos mutati. Hæc enim inconstantia, & lentus ad vi-
tium descensus, non unam aliquam virtutem enervat,
sed universas. Audi funestam tragediam in qua histrio
seu actor, & conscientiam & Cælitæ religiosissimè cœ-
pit colere, suum etiam corpori, qui conveniret, cultum
tribuere; sed quam sanctè incepit, tam impiè finivit.
Audi miram, bis miram catastrophem.

CAPUT X.

*Inconstantia in Animi & Cælitum cultu,
exemplo inaudito coarguitur.*

VNUS quidam adolescens, & honesto loco natus, & Adolescen-
tis cujusdā
in animi &
cælitum
cultu in-
constantia.
a fortunis felix atque copiosus, melioris sanctio-
risque vitæ studio incensus, parentem obnixè rogavit,
liceret sibi rebus mortalibus abdicato, Christum & im-
mortalia sequi. Negavit hoc ei pater. Instatit rursus ac
sæpius filius: cum actum agere se putaret, propinquos
in parentem immisit, ut id a parente extorquerent. Im-
petravit tandem ab invito potestatem abeundi, & mox
in cœnobium se inclusit, in quo tam magna & illustria
continentiæ & abstinentiæ quotidie documenta ceteris
dedit, ut haberent omnes quod imitarentur. Cum ali-
quandiu in cæpto vitæ cursu profecisset, statim se perfe-
ctiorem quam erat, affectat solitudinem, & a Cœno-
biarchâ secedendi copiam flagitat. Dehortatur juvenem
prudens hostilium technarum pater, pericula proponit,
insidias exponit, enumerat damna ex eo discessu secutura,
nec persuadet tamen juveni, quem jam persuasit, imò
abripuit affectus. Si ergo, inquit præses, audendum est,
dabo socios qui comitentur. Ita discedenti comites ge-
minos è contubernio suo adjungit, qui novo eremicolæ
locum opportunum quarant. Faciunt unâ iter diem
unum atque alterum, ac per vastam solitudinem fessi
oberant, æstuque tandem ac labore fracti in terram
corpora abiciunt, somno pauxillum vires refecturi.
Cum aliquandiu placidè omnes quievisset, ecce tibi
ales streperis advolat pennis, & clangore alarum excitat
sopitos. Hic comites: En, inquit, socium Dominus
cælitum tibi misit, sequere ducentem. Ille de providen-
tiâ Dei mirè letus, salutatis comitibus, sequitur præviam
ductricem. Ales post pauca spatia semel atque iterum
subsidit, ac vanescit, in quo loco novus incola silvæ an-
trum reperit, juxtaque salientem ad sedandam sitim, &
dactylos ad pellendam famem. Intellexit eam sibi regio-
nem à Deo per avem designatam, ubi Deo preces affi-
duas sterneret, & vitæ cursum feliciter perageret. Ergo
totum sexennium in summâ vitæ innocentia & sancti-
tate solus & unicus traducit. Et jam de tironis felici pro-
gressu non parum sollicitus erat cæcodæmon, timebatque
ne tam altas virtutis radices ageret, quas non posset
amplius convellere. Aggrediendum itaque sibi militem
advocatis in consilium consuets artibus decernit, per-
sonam inculci & horridi natûque grandis anachoretæ
sumit, tironem adit, seseque spectandum primum exhi-
bet. Horret juvenis, & aspectu inusitati hospitis percel-
litur, nam intra sexennium mortalium neminem aspe-
xerat. Dat ergo se in preces, precatur unâ in speciem va-
ferimus insidiator, surgentemque hortatur, ut denuo
secum etiam votis Deum conveniat. Tum personatus
ille dæmon: Quamdiu, inquit, hic degis? Sexennium,
inquit